

Επαναληπτικό διαγώνισμα στα Αρχαία Ελληνικά Γενικής Παιδείας **A** Λυκείου

ΟΝΟΜΑ: Βαθμός %
ΗΜ/ΝΙΑ: Κυριακή, 18 Δεκεμβρίου 2022 ΤΜΗΜΑ:

I. Κείμενα

A. ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΙ ΒΙΒΛΙΟ 3. Κεφάλαιο 71-72

[3.71.1] δράσαντες δὲ τοῦτο καὶ ξυγκαλέσαντες Κερκυραίους εἶπον ὅτι ταῦτα καὶ βέλτιστα εἴη καὶ ἥκιστ' ἂν δουλωθεῖεν ὑπ' Ἀθηναίων, τό τε λοιπὸν μηδετέρους δέχεσθαι ἀλλ' ἢ μιᾶ νηὶ ἡσυχάζοντας, τὸ δὲ πλέον πολέμιον ἡγεῖσθαι. ὡς δὲ εἶπον, καὶ ἐπικυρῶσαι ἠνάγκασαν τὴν γνώμην. [3.71.2] πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθὺς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπραγμένων διδάζοντας ὡς ξυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπεφευγότας πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφή γένηται. [3.72.1] ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὡς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἔπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγινα. [3.72.2] Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθούσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβεων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. [3.72.3] ἀφικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλλεγείς ἰδρῦθη, καὶ τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὐτὲρ οἱ πολλοὶ ᾤκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον.

B. ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΙ ΒΙΒΛΙΟ 3. Κεφάλαιο 82

[82.1] Σ' αυτές τις ακρότητες ἔφτασε ὁ ἐμφύλιος πόλεμος καὶ προκάλεσε μεγάλη ἐντύπωση, γιατί ἦταν ὁ πρῶτος ποὺ ἐγένε. Ἀργότερα μπορεῖ κανεὶς νὰ πῆ ὅτι ολόκληρος ὁ Ἑλληνισμὸς συνταράχθηκε, γιατί παντοῦ σημειώθηκαν ἐμφύλιοι σπαραγμοί. Οἱ δημοκρατικοὶ καλοῦσαν τοὺς Ἀθηναίους νὰ τοὺς βοηθήσουν καὶ οἱ ὀλιγαρχικοὶ τοὺς Λακεδαιμονίους. Ὅσο διαρκούσε ἡ εἰρήνη δὲν εἶχαν οὔτε πρόφαση, ἀλλὰ οὔτε τὴν διάθεση νὰ τοὺς καλέσουν γιὰ βοήθεια. Με τὸν πόλεμο, ὅμως, καθεμίᾳ ἀπὸ τις ἀντίπαλες πολιτικές παρατάξεις μποροῦσε εὐκόλα νὰ βρῆ εὐκαιρία νὰ προκαλέσῃ ἐξωτερικὴ ἐπέμβαση γιὰ νὰ καταστρέψῃ τοὺς ἀντιπάλους τῆς καὶ νὰ ἐνισχυθῇ ἡ ἴδια γιὰ ν' ἀνατρέψῃ τὸ πολίτευμα.

II. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Νὰ ἀποδώσετε στὴ Νέα Ἑλληνικὴ τὸ ἀπόσπασμα: « δράσαντες δὲ τοῦτο...κατέθεντο ἐς Αἴγινα. »

[71.1] Μετά ἀπ' αὐτὸ οἱ συνωμότες συγκάλεσαν τὸν λαὸ τῆς Κέρκυρας καὶ εἶπαν ὅτι τὰ ὅσα ἐγίναν ἦσαν γιὰ τὸ συμφέρον τοῦ νησιοῦ καὶ ὅτι τώρα πια λίγος ἦταν ὁ φόβος νὰ υποδουλωθοῦν ἀπὸ τοὺς Ἀθηναίους. Στὸ μέλλον θὰ ἦσαν οὐδέτεροι καὶ δὲν θὰ δέχονταν κανέναν ἀπὸ τοὺς ἐμπολέμους. Δὲν θὰ ἐπιτρέπαν παρά μόνο σ' ἓνα καράβι κάθε φορὰ νὰ ἐρχεται καὶ θὰ θεωρούσαν τὴν παρουσία περισσότερων καραβιῶν σαν ἐχθρικὴ πράξη. Αὐτὰ πρότειναν κι ἀνάγκασαν τὸν λαὸ νὰ τὰ δεχτεῖ. [71.2] Ἐστειλαν ἀμέσως πρέσβεις στὴν Ἀθήνα γιὰ νὰ ἐξηγήσουν ὅσο τὸ δυνατόν καλύτερα τὰ ὅσα εἶχαν συμβεῖ καὶ γιὰ νὰ πείσουν ὅσους Κερκυραίους εἶχαν καταφεύγει ἐκεῖ, νὰ μὴ κινηθοῦν ἐχθρικά καὶ τοῦτο ἐπειδὴ φοβόνταν ἀντεπανάσταση. [72.1] Ἀλλὰ ὅταν ἔφτασαν στὴν Ἀθήνα οἱ ἀπεσταλμένοι, οἱ Ἀθηναῖοι, θεωρώντας τοὺς ἐπαναστάτες, τοὺς πήραν καὶ αὐτοὺς, καὶ ὅσους ἄλλους πρόσφυγες εἶχαν πιάσει, καὶ τοὺς πήγαν στὴν Αἴγινα.

Μονάδες 30

B1. « εἶπον ὅτι ταῦτα καὶ βέλτιστα εἴη καὶ ἥκιστ' ἂν δουλωθεῖεν ὑπ' Ἀθηναίων, τό τε λοιπὸν μηδετέρους δέχεσθαι ἀλλ' ἢ μιᾶ νηὶ ἡσυχάζοντας »: Τί ἐπεδίωκαν με τὸ ψήφισμα αὐτὸ οἱ ὀλιγαρχικοὶ Κερκυραῖοι;

Μετά τὴ δολοφονία τῶν ἀρχηγῶν τῶν δημοκρατικῶν οἱ ὀλιγαρχικοὶ συγκέντρωσαν τὴν ἐκκλησία τοῦ δήμου καὶ τόνισαν ὅτι οἱ τρέχουσες ἐξελίξεις ἦταν συμφέρουσες γιὰ τὴν Κέρκυρα, διότι ἐτσι τὸ νησί δὲ

1. ☒ Ούλοφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1, Ζωγράφου,
☎ 210 74 88 030
2. ☒ Φανερωμένης 13, Χολαργός,
☎ 210 65 36 551
www.en-dynamei.gr

διέτρεχε τον κίνδυνο υποδούλωσής του στην Αθήνα. *Επισημάναν ακόμη την αναγκαιότητα τήρησης ουδετερότητας υπό όρους, γεγονός που σήμαινε διάλυση της επιμαχίας με την Αθήνα, όχι όμως και ολοκληρωτική αποκοπή των δεσμών της Κέρκυρας με την υπερδύναμη αυτή της εποχής. Η παρουσία δηλαδή περισσότερων του ενός πλοίων θα έπρεπε να θεωρείται ενέργεια εχθρική και να οδηγεί σε πολεμική κινητοποίηση. Ουσιαστικά η απόφαση αυτή ακυρώνει πρακτικά την αμυντική συμμαχία Αθηναίων-Κερκυραίων. Πρέπει να σημειωθεί πάντως εδώ ότι η πολιτική της ουδετερότητας, της απεμπλοκής δηλαδή της Κέρκυρας από τον πόλεμο, ήταν συνετή. Αυτό βέβαια δεν αναιρεί τον αρχικό σκοπό των ολιγαρχικών, που ήταν να εγκαταστήσουν την ολιγαρχία στην Κέρκυρα.*

Μονάδες 10

B2. «*έλθούσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβων* »: Να σχολιάσετε τους λόγους άφιξης της πελοποννησιακής πρεσβείας στην Κέρκυρα.

Είναι σαφές ότι η νέα σπαρτιατική αποστολή που έσπευσε στην Κέρκυρα στάλθηκε ως άμεση αντίδραση στις προηγηθείσες ενέργειες των Αθηναίων και είχε σκοπό την ανάληψη δραστικών πρωτοβουλιών και τη δυναμική εκκαθάριση της πολιτικής κατάστασης προς όφελος των Κερκυραίων ολιγαρχικών και κατ' επέκταση των συμφερόντων της Σπάρτης. Η παρέμβαση της Σπάρτης στα εσωτερικά της Κέρκυρας είναι πλέον απροκάλυπτη.

Μονάδες 10

B3. Ο Θουκυδίδης στο κεφάλαιο 82 με αφορμή τα γεγονότα του εμφυλίου πολέμου το καλοκαίρι του 427π.Χ. στην Κέρκυρα εξάγει γενικά συμπεράσματα για την εξέλιξη των εμφυλίων πολέμων. Να εντοπίσετε αντιστοιχίες συμπερασμάτων – γεγονότων ανάμεσα στα δύο κείμενα.

*Σύμφωνα με όσα αναφέρει ο ιστορικός στο παράλληλο κείμενο (82.1) οι παρατάξεις των πόλεων-κρατών δεν επιθυμούσαν εξωτερική παρέμβαση στην εσωτερική τους πολιτική σε καιρούς ειρήνης. Σε περιόδους όμως εμφυλίου πολέμου επιζητούσαν την παρέμβαση των δύο αντίπαλων υπερδυνάμεων της εποχής («**Οι δημοκρατικοί καλούσαν τους Αθηναίους να τους βοηθήσουν και οι ολιγαρχικοί τους Λακεδαιμονίους.**») για να αποδυναμώσουν τους πολιτικούς τους αντιπάλους και να αναλάβουν την εξουσία («**να βρη ευκαιρία να προκαλέση εξωτερική επέμβαση για να καταστρέψη τους αντιπάλους της και να ενισχυθή η ίδια για ν' ανατρέψη το πολίτευμα.**»). Ένα αντίστοιχο γεγονός παρατηρείται στα κεφάλαια 71-72. Οι ολιγαρχικοί Κερκυραίοι αφενός στέλνουν πρεσβεία στην Αθήνα («**πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθὺς πρέσβεις**») για να προλάβουν την αντίδραση τους στα όσα είχαν ήδη διαπράξει και αφετέρου δέχονται την άφιξη της Σπαρτιατικής πρεσβείας («**έλθούσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβων**») στο νησί τους. Με την άφιξη της εν λόγω πρεσβείας καταπατούν το δικό τους ψήφισμα για ουδετερότητα και επιτίθενται στους δημοκρατικούς συμπολίτες τους («**ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ**») με σκοπό να τους εξοντώσουν και να εδραιώσουν την εξουσία τους.*

Μονάδες 10

Γ. Να γράψετε μία ομόρριξη λέξη της νέας ελληνικής για κάθε λέξη του κειμένου που δίνεται: ήγεισθαι, πέμπουσι, πράσσειν, άφικομένης, άνεπιτήδειον.

ηγέτης, πομπή, πράξη, πράγμα, άφιξη, επιτήδευμα

Μονάδες 10

1. ☒ Ούλοφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1, Ζωγράφου,
☎ 210 74 88 030
2. ☒ Φανερωμένης 13, Χολαργός,
☎ 210 65 36 551
www.en-dynamei.gr

Δ1α. Να γράψετε τον γραμματικό τύπο που ζητείται για καθέναν από τους παρακάτω ονοματικούς τύπους:

τῷ δήμῳ: κλητική του ίδιου αριθμού *δήμε*

τῶν πεπραγμένων: δοτική ενικού αριθμού *πεπραγμένῳ*

νυκτὸς: δοτική πληθυντικού αριθμού *νυξί*

τὴν ἀγορὰν: ίδια πτώση του άλλου αριθμού *αγοράς*

τὴν ἀκρόπολιν: κλητική του ίδιου αριθμού *ακρόπολι*

β. Να γράψετε τον γραμματικό τύπο που ζητείται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους:

εἶη: απαρέμφατο Ενεστώτα *εἶναι*

δέχεσθαι: β' πληθυντικό υποτακτικής Ενεστώτα *δέχησθε*

ἠνάγκασαν: γ' ενικό ευκτικής του ίδιου χρόνου *ἀναγκάσαιτο*

πέμπουσι: γ' πληθυντικό προστακτικής του ίδιου χρόνου *πεμπόντων/πεμπέτωσαν*

διδάζοντας: απαρέμφατο του ίδιου χρόνου *διδάξεν*

Μονάδες 10

Δ2. Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τους όρους:

πολέμιον: κατηγορούμενο του αντικειμένου (το πλέον)

ἐπικυρῶσαι: ἔμμεσο αντικείμενο στο ρ. ἠνάγκασαν

εὐθύς: επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο ρ. πέμπουσι

ὡς νεωτερίζοντας: αιτιολογική μετοχή υποκειμενικής αιτιολογίας ως επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας στο ρ. κατέθεντο

τῶν Κερκυραίων: ονοματικός ετερόπτωτος προσδιορισμός, γενική διαιρετική στο *οἱ ἔχοντες*

Μονάδες 10

Ε. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης:

α. ανήκε στην πολιτική παράταξη των δημοκρατικών. **Σ**

β. περιέγραψε τον λοιμό με βάση και την προσωπική του εμπειρία. **Σ**

γ. με την εξορία του από την Αθήνα στερήθηκε πολύτιμες πληροφορίες σχετικά με την πολιτική ζωή της πόλης. **Λ**

1. ☒ Ούλοφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίπου 1, Ζωγράφου,
☎ 210 74 88 030
2. ☒ Φανερωμένης 13, Χολαργός,
☎ 210 65 36 551
www.en-dynamei.gr

Εν Δυνάμει

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

Ζωγράφου - Χολαργός

δ. θεωρεί ότι η ανάδειξη της Αθήνας σε ηγεμονική δύναμη οδήγησε στον πόλεμο. Σ

ε. καταγράφει τον Πελοποννησιακό πόλεμο από την αρχή ως το τέλος του. Λ

Μονάδες 10